

23.6.2021

TRE:4007/10.03.03/2021
PIRELY/4150/2021

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
kirjaamo.pirkanmaa@ely-keskus.fi

ASIA

Tampereen kaupungin lausunto Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (jäljempänä myös *ELY-keskus*) koskien kantelijan toimittamia asiakirjoja ja toimenpidepyyntöä.

VIITTEET

ELY-keskuksen lausuntopyyntö pvm 21.5.2021, PIRELY/4150/2021

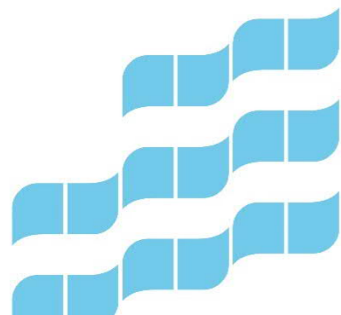
Kantelu 8.3.2021 ja täydennykset 22.3.2021 ja 23.4.2021

KANTELUN PERUSTEET

Kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain (669/1978, jäljempänä *kunnossapitolaki*) 16 §:n 2 momentin mukaan, jollei kunta täytä sille kuuluvaa kadun ja yleisten alueiden kunnossapito- ja puhtaanapitovelvollisuutta, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi velvoittaa kunnan siihen sakon uhalla. Kantelussa pyydetään ELY-keskusta ryhtymään toimenpiteisiin mainitun säännöksen mukaisen menettelyn käynnistämiseksi talvikunnossapitovelvollisuuden laiminlyöntien vuoksi Tampereen kaupungin alueella.

LAUSUNNON ANTAJA

Tampereen kaupunki

LAUSUNTO

Tampereen kaupunki lausuu, että se on täyttänyt kunnossapitolain mukaisen kunnossa- ja puhtaanapitovelvollisuuden. Tampereen kaupungin näkemyksen mukaan kantelussa esitetyle näkemykselle kunnossapidon laiminlyönnistä ja siitä mahdollisesti aiheutuville seuraamuksille, kuten uhkasakko, ei ole perusteita.

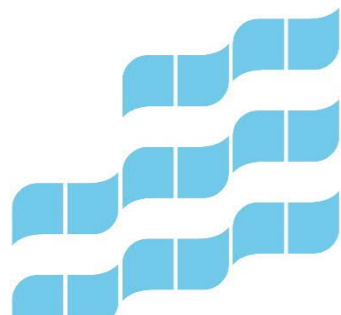
YLEISPERUSTELUT

Kunnossapitolain lähtökohta on, että väylät pidetään liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Tampereen kaupungin tekemissä kunnossapidon sopimusehdoissa kuvattu laatutaso on vähintään hyvä ja pääosin kiitettävä. Kaupungin tavoite kunnossapidon tasosta on yleisesti korkeampi kuin lain edellyttämä tyydyttävä taso, mikä kuvastaa Tampereen kaupungin tahtoa toimia katujen ja muiden yleisten alueiden kunnossapidon osalta korostetun huolellisesti. Tampereen kaupungin järjestämän talvikunnossapidon tyytyväisyyskyselyn mukaan talvikaudella 2020–2021 kunnossapidon taso on kaikkien kulkumuotojen osalta ollut kohtuullisen hyvä, mikä osaltaan tukee edellä kerrottua.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT JA VASTAUKSET LAUSUNTOPYYNNÖSSÄ

ESITETTYIHIN KYSYMYKSIIN

Tampereen kaupunki on laatinut tämän lausunnon vastaukseksi ELY-keskuksen kaupungille osoittamaan lausuntopyyntöön pvm 21.5.2021 (PIRELY/4150/2021). Tampereen kaupunki on kuullut Tampereen Infra Oy:tä lausuntopyynnössä esitettyä koskien. Kaupungin lausunto koostuu kahdesta osiosta: Ensimmäisessä osiossa (A)

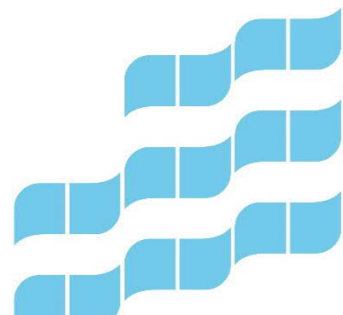

vastataan ELY-keskuksen lausuntopyynnössään esittämiin kysymyksiin vastausten ollessa numeroitu lausuntopyynnön mukaisesti (1–8). Jälkimmäisessä osiossa (B) kaupunki lausuu vastauksensa koskien kantelun laatineen henkilön toimittamaa aineistoa (valokuvat ja videot), johon ELY-keskus on lausuntopyynnössään kaupunkia kehottanut kiinnittämään huomiota.

Tampereen kaupungilla on lausuntoa antaessaan ollut käytettävissään ELY-keskuksen lausuntopyynnön liitteissä mainittu aineisto. Kaupungin lausunto on käsitelty Rakennuttaminen ja ylläpito -palveluryhmän johtoryhmässä 16.6.2021 ja Kaupunkiympäristön palvelualueen johtoryhmässä 23.6.2021.

A) Vastaukset ELY-keskuksen lausuntopyynnössään esitettämiin kysymyksiin

- 1) Tampereen kaupunki on huolehtinut kunnossapitolain 3 §:n 1 momentin mukaisista velvoitteista seuraavasti: Katujen ajoradat on luokiteltu kolmeen (I, II ja III) kunnossapitoluokkaan väylien liikenteellisen merkityksen perusteella. Kunnossapitoluokkaan I kuuluvat vilkasliikenteiset pääkadut, kunnossapitoluokkaan II muut pääkadut ja kokoojakadut ja kunnossapitoluokkaan III asuntokadut. Kevytväylät on puolestaan luokiteltu neljään (A+, A, B ja B2) kunnossapitoluokkaan väylien liikenteellisen merkityksen perusteella. Kunnossapitoluokkaan A+ kuuluvat seudulliset laatukäytävät, kunnossapitoluokkaan A alueelliset ja kunnan sisäiset pääreitit ja kunnossapitoluokkaan B muut kävelyn ja pyöräilyn väylät. Kunnossapitoluokkaan B2 kuuluvilla väylillä ei ole talvikunnossapitoa.

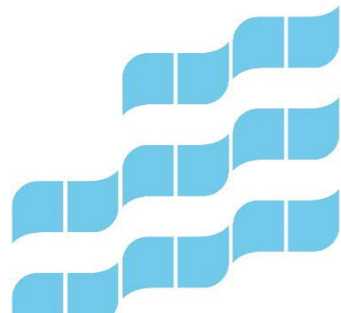
Luokittelemalla väylät tarkoituksenmukaisiin kunnossapitoluokkiin pyritään varmistamaan kullekin väyläosuudelle tarkoituksenmukainen ja vähintään lain vaatimukset täyttävä tyydyttävä kunnossapidon laatutaso muun muassa väylän liikenteellinen merkitys huomioiden. Kullekin kunnossapitoluokalle on laadittu erilliset laatuvaatimukset. Tampereen kaupunki noudattaa liikennealueiden kunnossapidossa Tampereen kaupunkiseudun kuntien yhteistyössä laatimaa tuotteistusta (*), jossa on muun muassa kuvattu eri kunnossapitoluokkien laatuvaatimukset.

* *Saatavissa:*

https://tampereenseutu.fi/wp-content/uploads/2020/10/liikennevaylien_yllapidon_tuotteistus_30032015.pdf

Laatuvaatimukset on kirjattu yleisten alueiden kunnossapidon palvelusopimukseen, jonka piirissä ovat kaikki Tampereen kaupungin kadut ja muut yleiset alueet kuten torit ja aukiot. Kunnossapidon palvelusopimus on tämän lausunnon liitteenä (Liite 2), toistaiseksi noudatetaan kunnossapidon palvelusopimuksen 2020 ehtoja.

- 2) Liikenneväylien talvikunnossapitoon sisältyvät tehtäväkokonaisuudet (mm. lumen ja sohjon poisto, liukkaudentorjunta ja liukkaudentorjuntamateriaalin poisto) on määritelty ja sisällytetty kunnossapidon sopimukseen. Laatutason määrittelystä vastaa Tampereen kaupunki ja operatiivisesta toiminnasta Tampereen Infra Oy (jäljempänä myös *yhtiö*). Kaupungin ja yhtiön (osapuolet) välinen työnjako kunnossapidon osalta on määritetty kaupunginvaltuuston (kv) päätöksessä (kv § 91/17.6.2019 / *) ja osapuolten välisissä sopimuksissa

23.6.2021

TRE:4007/10.03.03/2021
PIRELY/4150/2021

(Liitteet 1 ja 2). Todettakoon, että kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisella työnjaolla tavoitellaan osaltaan entistä parempaa ja yhtenäisempää laatutasoa, kun operatiivinen toiminta on koko kaupungin alueella keskitetty yhden toimijan (yhtiö) johdettavaksi.

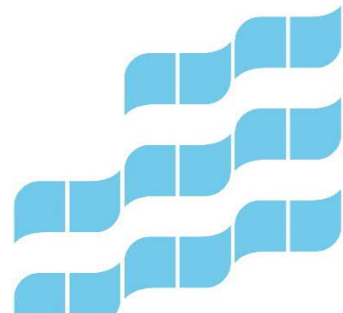
* *Saatavissa:*

[https://tampere.cloudnc.fi/fi-](https://tampere.cloudnc.fi/fi-FI/Toimielimet/Kaupunginvaltuusto/Kokous_1762019/Tampereen_Infra_Oyn_perustaminen_ja_tyon(96540)

[FI/Toimielimet/Kaupunginvaltuusto/Kokous_1762019/Tampereen_Infra_Oyn_perustaminen_ja_tyon\(96540\)](https://tampere.cloudnc.fi/fi-FI/Toimielimet/Kaupunginvaltuusto/Kokous_1762019/Tampereen_Infra_Oyn_perustaminen_ja_tyon(96540)

Kunnossapidon järjestämisen kannalta kaupunki on jaettu erikokoisiin urakka-alueisiin ja Tampereen Infra Oy:llä on käytössä niin sanottu monituottaja-malli: osaa urakka-alueista hoitaa erillisiin hankintasopimuksiin pohjautuen palveluntuottajat itsenäisesti ja osalla alueista kunnossapito järjestetään siten, että kunnossapitoa suorittavat niin yhtiön oma henkilökunta ja kalusto kuin alihankkijatkin yhtiön työnjohdon alaisuudessa. Laatukriteerit ovat kaikilla urakka-alueilla yhtenevät. Kunnossapitoa ohjaavassa palvelusopimuksessa edellytetään jatkuvaa päivystystä talvikaudella, minkä tarkoituksena on varmistaa muun muassa keliolosuhteiden jatkuva tarkkailu ja kyky reagoida muutoksiin ja liikenteen tarpeisiin (esim. vikailmoitukset joukkoliikenteeltä).

Kaupunki on järjestänyt palautekanavat muun muassa talvikunnossapitoa koskien. Palautetta voi jättää kunnossapidon palautejärjestelmään (Internet) tai Tampereen palvelupisteeseen (s-posti ja puhelin- sekä paikalla-asiointi). Lisäksi viranomaisilla ja esimerkiksi joukkoliikenteen yhdyshenkilöillä on päivystäjän suora puhelinnumero.

23.6.2021

TRE:4007/10.03.03/2021
PIRELY/4150/2021

- 3) Tampereen kaupunki ei ole tehnyt sellaisia päätöksiä, että tietty kadunosa pidettäisiin talvella kunnossa vain osittain tai tietyllä kadun osalla ei torjuttaisi liikkautta. Osan kevyen liikenteen reiteistä kunnossapitoluokaksi on sen sijaan määritetty B2, mikä tarkoittaa, että kyseinen väyläosuus ei ole talvikunnossapidon piirissä. Maastossa on tällöin yleensä vaihtoehtoinen talvikunnossapidon piiriin kuuluva (primäärinen) väyläyhteys. Kyse voi myös olla kapeasta jalkakäytävyydestä, joka ei ole liikenteellisesti merkittävä ja jolla koneellinen talvikunnossapito on estynyt väylän kapeuden vuoksi.
- 4) Tampereen kaupungin rakennusjärjestyksessä (*) on annettu kunnossapitolakia täydentäviä määräyksiä lumen poistamisen ja varastoinnin osalta (Tampereen kaupungin rakennusjärjestys, 27 §).

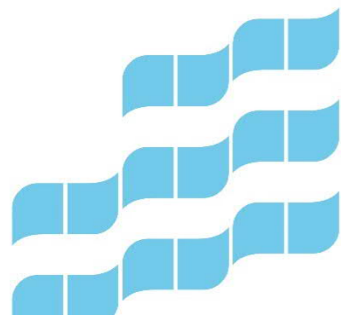
* Saatavissa:

<https://www.tampere.fi/asuminen-ja-ymparisto/rakentaminen/rakennusvalvonta/lait-ja-ohjeet/rakennusjarjestys.html>

Todettakoon myös, että kaupungin ympäristönsuojelumääräyksissä (**) on asetettu vaatimuksia muun muassa kunnossa- ja puhtaanapitotöitä (hiekanpoisto) koskien (Tampereen kaupungin ympäristönsuojelumääräykset, 16 §).

** Saatavissa:

<https://www.tampere.fi/tiedostot/y/6E6lpGn0Z/Ymparistonsuojelumääräykset24112019.pdf>

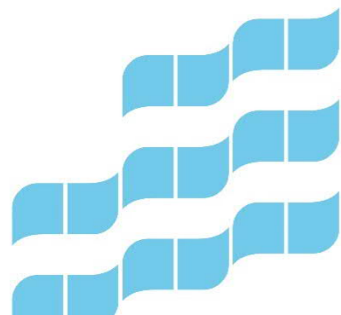
Yleisten alueiden kunnossapitoa koskevassa (palvelu)sopimuksessa (Liite 2) on sovittu noudatettavaksi yleisten alueiden talvikunnossapidossa seudullisen tuotteistuksen kriteereitä (ks. kohta 1). Lisäksi kaupunki on laatinut ja hyväksynyt (yhdyskuntalautakunta) erillisen talvihoidon varautumissuunnitelman (***), jossa on määritelty, miten toimitaan voimakkaan tai poikkeuksellisen voimakkaan lumipyryn aikana.

*** *Saatavissa:*

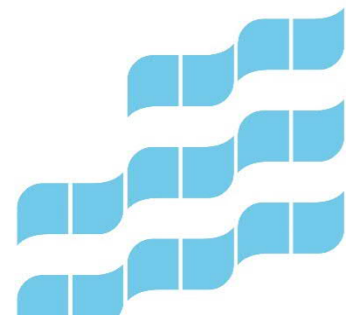
https://www.tampere.fi/tiedostot/t/NDDWd8jllj/Talvihoidon_varautumissuunnitelma_2018.pdf

5) Kaupunki seuraa yleisten alueiden kunnossapidon tilaa, mukaan lukien jalankulku- ja pyöräväylät, seuraavasti:

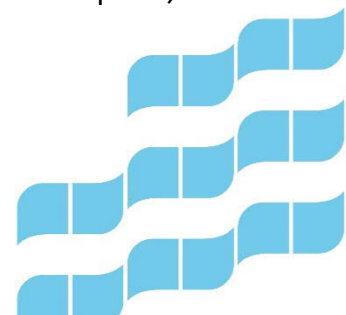
- Kenttävalvonta (mm. päivystystoiminta ja tiestötarkastukset)
 - Päivystystoiminta 24/7
 - Keliolosuhteiden seuranta varten on talvikaudella järjestetty jatkuva päivystys. Päivystäjä seuraa keliennusteita ja säätilan kehittymistä sekä ennakoi tarvittavat toimenpiteet ja pitää näistä päiväkirjaa. Täsmällisiä kohdennettuja akuutteja toimenpiteitä varten on jatkuvasti varattuna yksittäisiä työkoneita, myös viikonloppuisin. Päivystävä työnjohtaja tekee päivystyskierroksia tarpeen mukaan.

- Pääosin yhtiön suorittama omavalvonta
 - Huomiot toimitetaan kaupungille pyydettäessä tiedoksi, liitteenä on esimerkki omavalvontakierroksen huomioista (Liite 3 a ja b)
- Säännölliset videotallenteiset tiestötarkastukset
 - Työnjohto ja muut vastuuhenkilöt videokuvaavat väyliä valvontakierrosten yhteydessä. Lisäksi videotallenteita tuotetaan yksittäisistä kunnossapitoajoneuvoista työnsuorittamisen yhteydessä
- Seuraamalla palautekanavia (palautteiden määrä ja laatu)
 - Erityisesti kunnossapidon palautejärjestelmä:
https://is.ramboll.fi/tre_yllapito_palaute/
- Auras- ja liukkaudentorjuntatoimenpiteiden esittäminen (avoin rajapinta)
 - Reaaliaikainen selainpohjainen karttapalvelu (kaupungin Internet-sivut)
 - Työkoneissa on GPS-seuranta, joka on tarjottavan palvelun edellytys
- Hiekanharjausten valmiusasteen ajantasainen raportointi (avoin rajapinta)
 - Lisäksi erilliset pistokoetarkastukset
- Viranomaisvalvonta
 - Katutilavalvonta valvoo kunnossapidon toteutumista palautteiden perusteella ja muun valvonnan yhteydessä

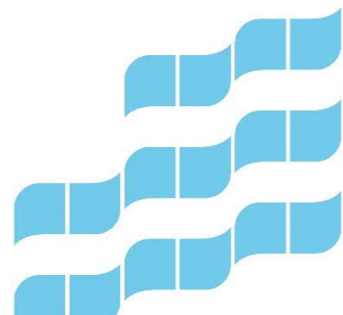

- Huomautukset kadunpitäjälle ja/tai kiinteistöille
 - Liitteenä on esimerkin omaisesti kaupungin toimenpidepyynnössään käyttämä kirjepohja (Liite 4)
 - Talvikunnossapidon seuranta- ja korjausprojekti
 - Tampereen kaupunki on seurannut talvihoidon laatua, talviolosuhteiden vaikeutta sekä talvihoidon kustannuksia vuodesta 2001 lähtien
 - Osana seuranta- ja korjausprojektia järjestetään (vuosittainen) tyytyväisyyskysely
 - Liitteenä on esimerkin omaisesti talvikauden 2019–2020 seurantaraportti (Liite 5)
 - Muut yhteistyö- ja osallistumismenettelyt (kehitteillä)
 - Järjestäytymispalavereja on jo pidetty. Tavoitteena on, että yhtiö sopii yhteistyössä kaupungin edustajien kanssa talvihoidon jatkuvasta seurannasta (menettelytavat) ja yhteisestä arvioinnista seuraavien sidosryhmien kanssa: liikennöitsijät (joukkoliikenne), polkupyöräilijät ja jalankulkijat (esteettömyys).
- 6) Kaupunki (yhtiö) resursoi (talvi)kunnossapidon ja korjaustoimenpiteet seuraavasti: Kaupunki on jaettu tarkoituksenmukaisiin kunnossapidon urakka-alueisiin. Kullekin urakka-alueelle on nimetty työnjohto (sekä liikenne- että viheralueet). Lisäksi on nimetty päivystäjä, joka erityisesti tarkkailee keliennusteita ja olosuhteiden kehittymistä ja hälyttää tarvittaessa kalustoa töihin vuorokaudenajasta riippumatta. Kaupunki on järjestänyt palautekanavat (erityisesti kunnossapidon palautejärjestelmä ja Tampereen palvelupiste).

Työnjohtajat tarkkailevat kunnossapidon palautejärjestelmää jatkuvasti ja palautteiden edellyttämät toimenpiteet arvioidaan ja tarkastetaan tapauskohtaisesti. Kaupungin yleisten alueiden talvikunnossapidosta huolehtii parhaimmillaan samanaikaisesti yli 100 työkoneyksikköä. Lisäksi osa alueista (mm. portaat) kunnossapidetään niin sanotusti käsityönä. Työkonemäärän mitoituksen pohjana ovat asetetut laatukriteerit (seututuotteistus) ja kokemusperäinen tietotaito.

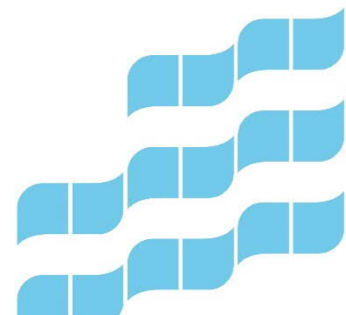
- 7) Kunnossapitotoimenpiteiden priorisointi perustuu kunnossapitoluokitukseen (ks. edellä kohta 1). Korjaustoimenpiteiden priorisointi mukaillee kunnossapitoluokitusta, mutta akuutteihin turvallisuutta vaarantaviin puutteisiin reagoidaan myös alemmalla väyläverkolla pikaisella aikataululla. Turvallisuutta vaarantavista puutteista mainittakoon esimerkkeinä jäinen alusta (liukkaus, esimerkiksi ns. pääkallokeli) ja näkemäesteet (lumikasat) esimerkiksi suojateiden läheisyydessä.
- 8) Kaupungilla ja yhtiöllä on tällä hetkellä käynnissä erityisesti seuraavat kehittämishankkeet:
- Yhteistyö Pirkanmaan ELY-keskuksen kanssa
 - Selvityksessä on pyöräilyn (seudullisten) pääreittien yhtenäinen laatutaso yli hallintorajojen (kadunpito vs. tienpito)
 - Tarkasteluvaihtoehtoina ovat erityisesti yhteishankinta ja/tai laatukriteerien yhtenäistäminen sekä aiempaa tiiviimmät yhteistyömallit ja osallistumismenettelyt

23.6.2021

TRE:4007/10.03.03/2021
PIRELY/4150/2021

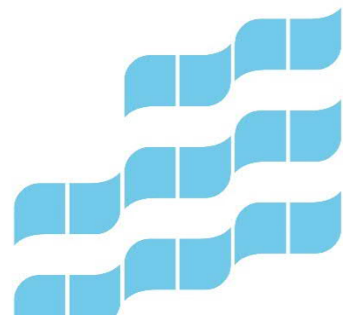
- Joukkoliikenteen, polkupyöräilijöiden ja jalankulkijoiden osallistumismenettelyjen parantaminen kunnossapidon jatkuvassa laadunarvioinnissa ja -seurannassa
 - Ks. edellä kohta 6)
- Tampereen kaupunkiseudun kävelyn ja pyöräliikenteen kehittämisohjelma 2.0
 - Tampereen kävelyn ja kaupunkielämän toimenpideohjelman sekä pyöräliikenteen kehittämisohjelman laatimiseksi on kevään 2021 aikana järjestetty teemakohtaisia työpajoja, joista yhden teemana on ollut Kesät talvet – toimiva kävely- ja pyöräily-ympäristö ympäri vuoden
 - Työpajassa ideoitiin konkreettisia toimenpiteitä, joilla kävelyä ja kaupunkielämää sekä pyöräliikennettä voidaan edistää esimerkiksi tilapäisiä liikennejärjestelyitä tai talvihoitoa kehittämällä
- Tampereen Infra Oy:n sisäinen hanke kävely- ja pyöräilyväylien kunnossapidon kehittämiseksi
 - Hankkeessa selvitetään muun muassa:
 - Talvikunnossapitokalusto- ja lisälaittehankintoja kiinnittäen huomiota muun ohella aurausterävaihtoehtoihin suhteessa saavutettavaan laatutasoon
 - Talvikunnossapidon reittisuunnittelun kehittämistä (esimerkiksi reittioptimoinnit)
- Hiekoitushiekan (sepeli) kierrätys

- Kaupunki selvittää pilotoinein ja tutkimuksin hiekoitusmateriaalin kierrättämismahdollisuuksia
 - Pilotointeja ja tutkimuksia on jo toteutettu
 - Tavoitteena on muun muassa selvittää, olisiko kierrätetty materiaali vähemmän särmikkäämpää kuin neitseellinen materiaali. Kaupungille tulee jonkin verran palautetta polkupyörien rengasrikoista ja kotieläinten tassujen haavaumista.

B) Tampereen kaupungin vastaus kantelun ohessa toimitettua aineistoa koskien Tampereen kaupunki on tutustunut kantelun liitteenä olleeseen aineistoon (valokuvat ja videot). Aineistosta on tunnistettavissa ainakin seuraavat tyyppiesimerkit:

- Väyläosuus tai väylän osa auraamatta (esim. Arkkitehdinkatu, Hervannan vv)
- Lumitila täyttynyt ja kulkuväylä kaventunut (esim. 130)
- Väylällä lumikasa (esim. Aleksis Kiven katu, Hervannan vv)
- Väylän pinnalla epätasaisuutta (esim. Insinöörinkatu, Juvankatu)
- Väylällä pistemäisesti "kynnys" tai muu vastaava este kuten auraustyön seurauksena tai muulla tavoin kulkeutuneita lumikokkareita (esim. Esteettömyys, Hervannan vv, Insinöörinkatu)
- Väylällä sohjoa tai irtolunta ohuelti (esim. Hatanpään valtatie, Hervannan vv)
- Väylällä jäistä polannetta (esim. Hepolamminkatu, Hervannan vv, Lokintaival, Teiskontie)

23.6.2021

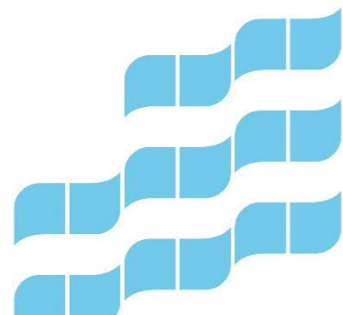
TRE:4007/10.03.03/2021
PIRELY/4150/2021

- Jalankulkunappien ja linja-autopysäkkikatosten saavutettavuus (Iidesranta, Pispalan vlt)
- Väylän pinta osin lammikoitunut sulamisvesien vuoksi, yksittäisiä tapauksia (esim. Hämeenkatu, Teiskontie).

Yleisesti voidaan todeta, että valtaosa aineistosta liittyy tavalla tai toisella lumen auraukseen ja poistoon. Aineiston laajuuden takia kaupunki ei ole arvioinut yksittäisen väylän tilaa yksittäisenä ajankohtana suhteessa käynnissä olleisiin kunnossapitotoimenpiteisiin (vrt. kunnossapidon toimenpideaajat) vaan keskittyy lausunnossaan arvioimaan kokonaisuutta yleisellä tasolla.

Todettakoon, että aineiston pohjalta on täysin kiistatonta, että yksittäisillä väyläosuuksilla on ollut liikkumisen kannalta yksittäisiä merkittäviäkin puutteita tiettyinä ajankohtina. Aineistosta on yleisesti todettavissa, että pääosin kuvatuissa tilanteissa kyse on laatupoikkeamasta rajallisella väyläosuudella tai katupoikkileikkauksen osassa. Monessa aineistoon liitettyssä tilanteessa laatupoikkeamaa ei ole lainkaan kuvan perusteella todennettavissa. Kyse voi olla esimerkiksi sellaisesta tilanteesta, jossa laatupoikkeamaa ei asetettuihin kriteereihin (esim. sallittu epätasaisuus) nähden ole, mutta käyttäjäkokemus saattaa silti olla heikompi kuin tavanomaisesti. Toisaalta kyse voi myös olla tilanteesta, jossa esimerkiksi lumisateen jälkeen kadun ajorata on aurattu, mutta ajoradasta reunatuella erotetun kevytväylän osalta toimenpiteet ovat vielä kesken.

Kulunut talvikausi oli tavanomaista merkittävästi lumisempi: Kokonaislumimäärä oli kaupungin järjestämän seurannan mukaan 138,5 cm, joka on esimerkiksi 1,5-kertainen

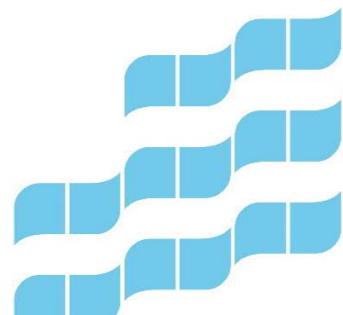
23.6.2021

TRE:4007/10.03.03/2021
PIRELY/4150/2021

seitsemään edelliseen talvikauteen nähden. Kaupungin lumenvastaanottopaikoille toimitettiin yhteensä lumikuormia yli 20 000 kpl, määrä on noin kaksinkertainen tavanomaiseen talveen nähden. Käytännössä talven lumisuus näkyi rakennetussa ympäristössä lumitilojen täyttymisenä, lumikasoina ja aurausvalleina, kaventuneina liikennetiloina ja lumipolanteina. Viime talvikauden kaltaisissa olosuhteissa väylillä on poikkeamia, jotka ajoittuvat erityisesti jatkuvien lumisateiden yhteyteen, mutta myös niiden jälkeiseen aikaan, kun väyläverkolla tehdään lumen lähisiirtoja ja lumen poiskuljetuksia lumenvastaanottopaikoille sekä muita niin sanottuja jälkisiivoustoimenpiteitä.

Tampereen kaupungin kunnossapitovastuulla on katuja noin 740 ajoratakilometriä ja kävely-/pyöräteitä sekä jalkakäytäviä yhteensä yli 1 000 km. Kuvatun kaltaiset talviolosuhteet johtavat siihen, että säännöllisestä ja organisoidusta kunnossapitotoiminnasta huolimatta puutteita esiintyy erityisesti alempiluokkaisella väyläverkolla (erityisesti pitkittyneet toimenpideajat), mutta myös ylempiluokkaisella väyläverkolla. Havaittuja puutteita korjataan niin omavalvontaan kuin erillisiin pyyntöihin (palautekanavat) ja kehotuksiin pohjautuen. Tavoitteena on saada korjattua puutteellisuudet kohtuullisessa ajassa erityisesti keskeisillä kulkuväylillä – kuten joukkoliikennereiteillä ja pyöräilyn pääreiteillä.

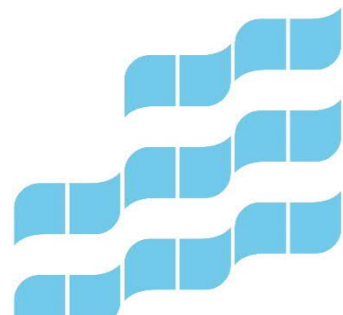
Tampereen kaupunki pyytää ELY-keskusta asiaa harkitessaan kiinnittämään huomiota katualueiden kunnossapitoa säätelevään kunnossapitolakiin (31.8.1978/669). Lain lähtökohta on, että väylät pidetään liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Huomionarvoista on muun muassa se, että kunnossapidon sopimuksissa kuvattu laatutaso on vähintään hyvä ja pääosin kiitettävä. Käytännössä tämä

tarkoittaa sitä, että vaikka sopimuksen laatuvaatimukseen ei kaikilta osin päästäisikään, täyttyy lain edellyttämä tyydyttävä taso ja pääsääntöisesti tyydyttävä taso ylitetään. Sopimuksissa kuvattu laatutaso on tavoitteena perusteltavissa, sillä Tampereen kaupungilla on strategisena tavoitteena muun muassa kestävien liikkumismuotojen kulkutapaosuuden kasvattaminen.

On täysin selvää, että mittavien lumisateiden myötä väyläverkolla on ollut täysimittaiset toimenpiteet käynnissä, mutta hetkellisesti tilanne voi maastossa olla kuva-aineiston mukainen (esimerkiksi väylä tai sen osa auraamatta). Kuten edellä on todettu, merkittävässä osassa kuvatuista tilanteista kyse on laatupoikkeamasta rajallisella väyläosuudella tai katupoikkileikkauksen osassa muun poikkileikkauksen tai väyläosuuden ollessa kohtuullisessa kunnossa.

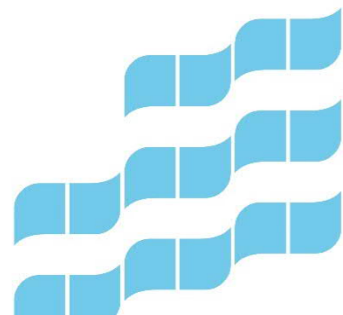
Talvikaudella 2020–2021 talvikunnossapidon asiakastyytyväisyys oli kaupungin järjestämän kyselyn mukaan 2,38 asteikolla 0...5 (0=erittäin huono...5=erittäin hyvä). Kyselyn mukaista tyytyväisyystasoa voidaan menneen talvikauden osalta pitää kohtuullisen hyvänä, sillä seurantahistorian perusteella tiedetään, että kunnossapitotarpeiden näkökulmasta arvioiden erittäin helppoina talvina (esim. talvikausi 2019–2020) saavutettava tyytyväisyystaso on vastaavan kyselyn mukaan noin 3. Taulukossa 1 on esitetty tyytyväisyyskyselyn tulos vastaajien pääasiallisen liikkumismuodon mukaan. Kuten tuloksista havaitaan, kyselyyn vastanneiden pääasiallisesti kävelen ja pyörällä liikkuvien henkilöiden kokema tyytyväisyys ei olennaisesti poikkea suhteessa muihin liikkumismuotoihin.

Liikkumismuoto	Laatu	Toimenpideaika	Kokonaistyytyväisyys
Autolla	2,43	2,43	2,43
Kävellen	2,37	2,36	2,37
Polkupyörällä	2,28	2,31	2,29
Joukkoliikenteellä	2,16	2,04	2,10

Taulukko 1. Tyytyväisyys talvikunnossapitoon pääasiallisen liikkumismuodon mukaan.

Lopuksi kaupunki toteaa, että se käy kantelun aineiston vielä erikseen yhtiön edustajien kanssa läpi ja aineistosta esille nousevia puutteita ja niiden muodostumista ehkäiseviä toimenpiteitä käydään läpi seuraavaan talvikauteen valmistauduttaessa ja ne huomioidaan muun muassa toiminnan suunnittelussa, henkilöperehdytyksissä, kalusto- ja alihankinnoissa ja reittisuunnittelussa. Erityisesti kaupunki ja yhtiö tulevat kiinnittämään huomiota suojatieyhteyksien esteettömyyteen, sillä vähäinenkin epätasaisuus saattaa hankaloittaa oleellisesti esimerkiksi pyörätuolilla tai rollaattorilla liikkuvien henkilöiden kulkemista. Lisäksi on kiinnitettävä huomiota korkealuokkaisten eroteltujen kävely- ja pyöräteiden kunnossapitoon väylän koko leveydeltä sekä toimenpiteiden mahdollisimman kattavaan yhdenaikaisuuteen ajoradoilla ja niihin rajautuvilla jalankulku- ja pyöräteillä, jotta ajoradan lumista kävely- ja pyöräteille kertyvä auravalli saadaan poistettua mahdollisimman pian ajoradan aurauksen jäljiltä. Osaltaan käytännön kunnossapitoa hankaloittavana tekijänä on huomioitava myös muun väyläverkon liittyminen katuraitiotiekäytävään erityisesti toimenpiteiden yhteen sovittamisen näkökulmasta.

23.6.2021

TRE:4007/10.03.03/2021
PIRELY/4150/2021

Tampere 23.6.2021

Kimmo Myllynen

Infrahallintapäällikkö
Tampereen kaupunki
Kaupunkiympäristön palvelualue

LIITTEET

Liite 1	Sopimus teknisten palvelujen järjestämisestä	11 sivua
Liite 2	Kunnossapidon palvelusopimus, yleiset alueet	33 sivua
Liite 3a	Omaavontakierroksen 3.1.2021 raportti	5 sivua
Liite 3b	Omaavontakierroksen 3.1.2021 raportti	7 sivua
Liite 4	Toimenpidepyyntö, kirjepohja	1 sivu
Liite 5	Talvikauden 2019–2020 seurantaraportti	48 sivua

